

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในจังหวัดนครสวรรค์
2. เพื่อศึกษาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในจังหวัดนครสวรรค์ แยกตามเพศ และขนาดของโรงเรียน และอาชีพของผู้ปกครองนักเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในจังหวัดนครสวรรค์ แยกตามเพศ ขนาดของโรงเรียนและอาชีพของผู้ปกครองนักเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การกระทำครั้งนี้กระทำกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 420 คน ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในจังหวัดนครสวรรค์ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ปีการศึกษา 2534
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบสำรวจสถานภาพของนักเรียนเกี่ยวกับเพศ และอาชีพของผู้ปกครอง และแบบสอบถามความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักเรียน
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยนเรศวร และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามโรงเรียนต่าง ๆ ด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 420 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด
4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

4.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทุกฉบับ ได้ฉบับที่สมบูรณ์ 420 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

4.2 ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักเรียน

4.3 จำแนกแบบสอบถามตามตัวแปรที่จะศึกษา

4.4 วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างโดยการคำนวณค่าที่ วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียวกัน และเปรียบเทียบรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ปรากฏผลโดยสรุปดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในจังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามเพศ ขนาดโรงเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง ดังนี้

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในจังหวัดนครสวรรค์ มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ

1.1 ด้านบริการวิเคราะห์หรือรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับมาก ทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อ 6 ประกวดการเขียนหรือการเล่าถึงชีวิตความเป็นอยู่ และข้อ 7 ครูไปเยี่ยมบ้านของนักเรียนเพื่อทราบถึงเป้าหมายของผู้ปกครอง ต่อการให้นักเรียนเลือกอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ด้านบริการข้อสนเทศ อยู่ในระดับมาก ทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อ 12 ควรจัดให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับอาชีพที่น่าสนใจ และข้อที่ 13 จัดให้มีการได้วาที่เกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนสนใจอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ อยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อ 2 จัดกล่องนัดพบอาจารย์เพื่อให้นักเรียนมาขอรับคำปรึกษาด้านอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านบริการจัดวางตัวนักเรียนเข้ากิจกรรมเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพ

อยู่ในระดับมาก ทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อที่ 4 การจัดบริการเพื่อเป็นสื่อกลางในการจ้างระหว่างนักเรียนกับนายจ้างอยู่ในระดับปานกลาง

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในจังหวัดนครสวรรค์ ที่เป็นเพศชาย มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ดังนี้

2.1 ด้านบริการวิเคราะห์หรือรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับมาก ทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อที่ 6 ประกาดการเขียนหรือการเล่าถึงชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจนความใฝ่ฝันในการประกอบอาชีพของนักเรียน และข้อที่ 7 ครูไปเยี่ยมบ้านของนักเรียนเพื่อทราบถึงเป้าหมายของผู้ปกครอง ต่อการให้นักเรียนเลือกอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ด้านบริการข้อเสนอแนะด้านอาชีพ อยู่ในระดับมาก ทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อที่ 12 การจัดให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับอาชีพที่น่าสนใจ และข้อที่ 13 จัดให้มีการได้วาที่เกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนสนใจ อยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ด้านบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ อยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม

2.4 ด้านบริการจัดวางตัวนักเรียนเข้าในกิจกรรมเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพ อยู่ในระดับความต้องการบริการมากทุกข้อคำถาม

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในจังหวัดนครสวรรค์ ที่เป็นเพศหญิง มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ดังนี้

3.1 ด้านบริการวิเคราะห์หรือรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อที่ 6 ประกาดการเขียนหรือการเล่าถึงชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจนความใฝ่ฝันในการประกอบอาชีพของนักเรียน อยู่ในระดับปานกลางและข้อที่ 7 ครูไปเยี่ยมบ้านของนักเรียนเพื่อทราบถึงเป้าหมายของผู้ปกครอง ต่อการให้นักเรียนเลือกอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง

3.2 ด้านบริการข้อเสนอแนะทางอาชีพ อยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม

3.3 ด้านบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ อยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อที่ 2 จัดกล่่องนัดพบอาจารย์เพื่อให้นักเรียนมาขอรับคำปรึกษาด้านอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง

3.4 ด้านบริการจัดวางตัวนักเรียนเข้าในกิจกรรมเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพ อยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อที่ 4 การจัดบริการเพื่อเป็นสื่อกลางในการจ้างงานระหว่างนักเรียนกับนายจ้าง อยู่ในระดับปานกลาง

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในจังหวัด

นครสวรรค์ ในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพดังนี้

4.1 ด้านบริการวิเคราะห์หรือรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล ในโรงเรียนขนาดใหญ่อยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อที่ 6 ประกวดการเขียนหรือการเล่าถึงชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจนความไม่ผันในการประกอบอาชีพของนักเรียน ข้อที่ 7 ครูไปเยี่ยมบ้านของนักเรียนเพื่อทราบถึงเป้าหมายของผู้ปกครองต่อการให้นักเรียนเลือกอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง

4.2 ด้านบริการข้อสนเทศด้านอาชีพ ในโรงเรียนขนาดใหญ่ อยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อ 9 รวบรวมที่อยู่ของศิษย์เก่าที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ ไว้ให้นักเรียนที่สนใจติดต่อขอทราบข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ข้อที่ 11 จัดนิทรรศการหรือจัดงานวันอาชีพ ข้อที่ 12 การจัดทำให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับอาชีพที่น่าสนใจ และข้อที่ 13 จัดให้มีการได้วาที่เกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนสนใจอยู่ในระดับปานกลาง

4.3 ด้านบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ ในโรงเรียนขนาดใหญ่ อยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อที่ 2 จัดกล่องนัดพบอาจารย์เพื่อให้นักเรียนมาขอรับคำปรึกษาด้านอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง

4.4 ด้านบริการจัดวางตัวนักเรียนเข้าใจกิจกรรมเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพ ในโรงเรียนขนาดใหญ่ อยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อที่ 4 การจัดบริการที่เป็นสื่อกลางในการจ้างงานระหว่างนักเรียนกับนายจ้าง อยู่ในระดับปานกลาง

5. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในจังหวัดนครสวรรค์ ในโรงเรียนขนาดกลาง มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพดังนี้

5.1 ด้านบริการวิเคราะห์หรือรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล ในนักเรียนขนาดกลางอยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อที่ 6 ประกวดการเขียนหรือการเล่าชีวิตความเป็นอยู่ตลอดจนความไม่ผันในการประกอบอาชีพของนักเรียน ข้อที่ 7 ครูไปเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อทราบถึงเป้าหมายของผู้ปกครองต่อการให้นักเรียนเลือกอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง

5.2 ด้านบริการข้อสนเทศด้านอาชีพ ในโรงเรียนขนาดกลาง อยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อที่ 13 จัดให้มีการได้วาที่เกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนสนใจ อยู่ในระดับปานกลาง

5.3 ด้านบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ ในโรงเรียนขนาดกลาง อยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อที่ 2 จัดกล่องนัดพบอาจารย์เพื่อให้นักเรียนมาขอรับคำปรึกษาด้าน

อาชีพอยู่ในระดับปานกลาง

5.4 ด้านบริการจัดวางตัวนักเรียนเข้าในกิจกรรมเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพ ในโรงเรียนขนาดกลาง อยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อที่ 4 การจัดบริการเพื่อเป็นสื่อกลางในการจัดงานระหว่างนักเรียนกับนายจ้าง อยู่ในระดับปานกลาง

6. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในจังหวัด นครสวรรค์ ที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพดังนี้

6.1 ด้านบริการวิเคราะห์หรือรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล ที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ อยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อที่ 5 การทดสอบความสามารถในการติดต่อสื่อสารเพื่อการประกอบอาชีพ ข้อที่ 6 ประกาดการเขียนหรือการเล่าถึงชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจนความใฝ่ฝันในการประกอบอาชีพของนักเรียน และข้อที่ 7 ครูไปเยี่ยมบ้านของนักเรียน เพื่อทราบถึงเป้าหมายของผู้ปกครองต่อการให้นักเรียนเลือกอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง

6.2 ด้านบริการข้อเสนอแนะด้านอาชีพที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ อยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อที่ 9 รวบรวมที่อยู่ของศิษย์เก่าที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ ไว้ให้นักเรียนที่สนใจติดต่อขอทราบข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ข้อที่ 12 การจัดให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับอาชีพที่น่าสนใจ และข้อที่ 13 จัดให้มีการไต่สวนที่เกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนสนใจ อยู่ในระดับปานกลาง

6.3 ด้านบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ ที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการอยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม

6.4 ด้านบริการจัดวางตัวนักเรียนเข้าในกิจกรรมเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพ อยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม

7. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในจังหวัด นครสวรรค์ ที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพดังนี้

7.1 ด้านการวิเคราะห์หรือรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล ที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขายอยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อที่ 6 ประกาดการเขียนหรือการเล่าถึงชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจนความใฝ่ฝันในการประกอบอาชีพของนักเรียน ข้อที่ 7 ครูไปเยี่ยมบ้านของนักเรียน เพื่อทราบถึงเป้าหมายของผู้ปกครองต่อการให้นักเรียนเลือกอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง

7.2 ด้านบริการข้อเสนอแนะด้านอาชีพ ที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขายอยู่ในระดับ

มากทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อที่ 9 รวบรวมที่อยู่ของศิษย์เก่าที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ ไว้ให้นักเรียนที่สนใจติดต่อขอทราบข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ข้อที่ 11 จัดนิทรรศการหรือจัดงานวันอาชีพ ข้อที่ 12 การจัดให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับอาชีพที่น่าสนใจ และข้อที่ 13 จัดให้มีการได้วาท์เกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนสนใจ อยู่ในระดับปานกลาง

7.3 ด้านบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ ที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย อยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อที่ 2 จัดกลุ่มนักเรียนที่มีความสนใจในอาชีพเดียวกันได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน อยู่ในระดับปานกลาง

7.4 ด้านบริการจัดวางตัวนักเรียนเข้าในกิจกรรมเกี่ยวกับแนะแนวอาชีพที่มีผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย อยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อที่ 4 จัดกลุ่มนักเรียนที่มีความสนใจในอาชีพเดียวกันได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ข้อที่ 5 จัดให้นักเรียนได้ฝึกอบรมระยะสั้น และข้อที่ 11 จัดสหกรณ์หรือสหกรณ์โรงเรียนเพื่อให้โรงเรียนรู้จักการรวมกลุ่มกัน เพื่อจำหน่ายสินค้าอยู่ระดับปานกลาง

8. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในจังหวัดนครสวรรค์ ที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพดังนี้

8.1 ด้านบริการวิเคราะห์หรือรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล ที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างอยู่ระดับปานกลางทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อที่ 1 การทดสอบบุคลิกภาพด้านอาชีพด้วยการใช้แบบทดสอบต่าง ๆ ข้อที่ 2 การทดสอบความถนัดหรือความสามารถเฉพาะทางในการประกอบอาชีพ ข้อที่ 5 การทดสอบความสามารถในการติดต่อสื่อสารเพื่อการประกอบอาชีพ และข้อที่ 9 การสัมภาษณ์เพื่อให้รู้จักและเข้าใจสภาพเศรษฐกิจ ความสนใจ ความถนัด ฯลฯ ของนักเรียนที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ อยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม

8.2 ด้านบริการสนเทศด้านอาชีพที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง อยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อที่ 5 เชิญผู้แทนจากวงการต่าง ๆ หรือตัวแทนนายจ้างมาพบปะกับนักเรียนที่มีความสนใจจะทำงานกับหน่วยงานนั้น ๆ มาร่วมอภิปราย และให้นักเรียนได้สัมภาษณ์ข้อ 8 เชิญศิษย์เก่าที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ มาบรรยายหรืออภิปรายเกี่ยวกับการเลือกวิชาชีพ และการประกอบอาชีพต่าง ๆ ไว้ในโรงเรียน ข้อ 9 รวบรวมที่อยู่ของศิษย์เก่าที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ ไว้ให้นักเรียนที่สนใจติดต่อขอทราบข้อมูล เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ข้อที่ 10 ให้

นักเรียนได้เรียนวิชาชีพเพื่อเข้าใจถึงสภาพการประกอบอาชีพที่แท้จริง ข้อที่ 11 จัดนิทรรศการหรือจัดงานวันอาชีพ ข้อที่ 12 การจัดให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับอาชีพที่น่าสนใจ และข้อที่ 13 จัดให้มีการได้วาท์เกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนสนใจ อยู่ในระดับปานกลาง

8.3 ด้านบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ ที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างอยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อที่ 4 จัดกลุ่มนักเรียนที่มีความสนใจในอาชีพเดียวกัน ได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน อยู่ในระดับปานกลาง

8.4 ด้านบริการจัดวางตัวนักเรียนเข้าในกิจกรรมเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพ ที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างอยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อที่ 5 จัดให้นักเรียนได้เข้าฝึกอบรมระยะสั้น อยู่ในระดับปานกลาง

9. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในจังหวัดนครสวรรค์ ที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรรม มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพดังนี้

9.1 ด้านวิเคราะห์หรือรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล ที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรรมอยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อที่ 6 ประกวดการเขียนหรือการเล่าถึงชีวิตความเป็นอยู่ตลอดจนความใฝ่ฝันในการประกอบอาชีพของนักเรียน และข้อที่ 7 ครูไปเยี่ยมบ้านของนักเรียนเพื่อทราบถึงเป้าหมายของผู้ปกครองต่อการให้นักเรียนเลือกอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง

9.2 ด้านบริการสนเทศด้านอาชีพที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรรม อยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อที่ 1 จัดเอกสารเกี่ยวกับลักษณะของอาชีพต่าง ๆ เช่น สภาพการทำงานความก้าวหน้าในอาชีพ รายได้ ฯลฯ ให้นักเรียนได้ศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่ 12 การจัดให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับอาชีพที่น่าสนใจ และข้อที่ 13 จัดให้มีการได้วาท์เกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนสนใจ อยู่ในระดับปานกลาง

9.3 ด้านบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ ที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรรมอยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อที่ 2 จัดกลุ่มนัดพบอาจารย์เพื่อให้นักเรียนมาขอรับคำปรึกษาด้านอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่ 6 ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเพื่อให้ทราบว่าอาชีพที่เลือกนั้นต้องมีความสามารถด้านใด และข้อที่ 12 ให้คำปรึกษานักเรียนจนสามารถรู้จักวางแผนและคาดการณ์ล่วงหน้าว่าเมื่อจบการศึกษาแล้วจะประกอบอาชีพอะไร อยู่ในระดับมากที่สุด

9.4 ด้านบริการจัดวางตัวนักเรียนเข้าในกิจกรรมเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพ

ที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรรมอยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อที่ 4 การจัดบริการเพื่อเป็นสื่อกลางในการจ้างงาน ระหว่างนักเรียนกับนายจ้างอยู่ในระดับปานกลาง

- ตอนที่ 2** วิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในจังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามเพศ ขนาดโรงเรียน และอาชีพของผู้ปกครองเป็นรายคู่ ตามลำดับดังต่อไปนี้
1. ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในจังหวัดนครสวรรค์ ที่มีเพศต่างกัน ปรากฏดังนี้
 - 1.1 ด้านบริการวิเคราะห์หรือรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล ที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 - 1.2 ด้านบริการข้อสนเทศทางอาชีพ ที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 - 1.3 ด้านบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ ที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ไม่แตกต่างกัน
 - 1.4 ด้านบริการจัดวางตัวนักเรียน เข้าในกิจกรรมเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพ ที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ไม่แตกต่างกัน
 2. ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในจังหวัดนครสวรรค์ ที่มีขนาดต่างกัน ปรากฏดังนี้
 - 2.1 ด้านบริการวิเคราะห์หรือรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพไม่แตกต่างกัน
 - 2.2 ด้านบริการข้อสนเทศด้านอาชีพ ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 - 2.3 ด้านบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพไม่แตกต่างกัน
 - 2.4 ด้านบริการจัดวางตัวนักเรียน เข้าในกิจกรรมเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพ ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพไม่แตกต่างกัน

3. ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในจังหวัดนครสวรรค์ ที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน ปรากฏดังนี้

3.1 ด้านบริการวิเคราะห์หรือรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล นักเรียนที่มีอาชีพต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการเปรียบเทียบคะแนนรายคู่พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการและค้าขายมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการและรับจ้าง มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการและเกษตรกรรม มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขายและรับจ้าง มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขายและเกษตรกรรม มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างและเกษตรกรรม มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ด้านบริการข้อเสน�퍽ศด้านอาชีพ พบว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการและค้าขาย มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการและรับจ้าง มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการและเกษตรกรรม มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขายและรับจ้าง มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขายและเกษตรกรรม มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างและเกษตรกรรม มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ด้านบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างก็มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการและค้าขาย มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการและรับจ้าง

มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการและเกษตรกร มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขายและรับจ้าง มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขายและเกษตรกร มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างและเกษตรกร มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 ด้านบริการจัดวางตัวนักเรียนเข้าในกิจกรรมเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในจังหวัดนครสวรรค์ ตามเพศ ขนาดของโรงเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า โดยส่วนรวมมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพอยู่ในระดับมากในทุกด้าน แสดงว่า นักเรียนต้องการให้โรงเรียนจัดบริการแนะแนวอาชีพด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับอาชีพมาก เพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีประโยชน์มากต่อตัวนักเรียนเอง ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ สมพร ขำอ่อน (2532 : 10 - 11) ได้พูดถึงการแนะแนวอาชีพว่า เป็นขบวนการช่วยเหลือบุคคลในการเลือกอาชีพได้เหมาะสมกับตนเอง เพื่อความสำเร็จความก้าวหน้าในอาชีพนั้น ๆ โดยอาศัยหลักในการจัดบริการช่วยเหลือคือ ช่วยให้ผู้บุคคลได้รู้จักและเข้าใจ ช่วยให้ผู้บุคคลมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง และช่วยให้บุคคลประเมินลักษณะของตนเองได้ว่า เหมาะสมกับอาชีพใดมากที่สุด แต่การแนะแนวอาชีพที่ทำกันในโรงเรียนยังไม่ได้ทำกันอย่างจริงจังนักและมักทำร่วมกับกิจกรรมอื่น ๆ ในปัจจุบัน ดังนั้นเพื่อเป็นการสนองความต้องการของนักเรียน ครู

แนะแนวจะต้องมีความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการแนะแนวอาชีพในโรงเรียน เพราะเป็นการเตรียมนักเรียนสำหรับโลกของผู้ใหญ่ ซึ่งจะต้องมีความรับผิดชอบในการประกอบอาชีพและบทบาทอื่น ๆ ในชีวิตของเขา ดังที่ กรัณรัตน์ จิตตรง (2526 : 91 - 93) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาในอนาคต (ตั้งแต่ พ.ศ. 2530 เป็นต้นไป) โดยใช้กระบวนการวิจัยแบบเทคนิคฟาย พบว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับการแนะแนวในโรงเรียนมัศึกษานั้นจะต้องเป็นการแนะแนวอาชีพมากกว่าด้านอื่น ๆ

2. ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในจังหวัดนครสวรรค์ แยกตามเพศ ขนาดของโรงเรียน และอาชีพของผู้ปกครองนักเรียน

พิจารณาทางด้านเพศ

จากการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในจังหวัดนครสวรรค์ ที่เป็นเพศชายและเพศหญิง มีความต้องการให้โรงเรียนจัดบริการแนะแนวอาชีพมากทุกด้าน เฉพาะด้านบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ และด้านบริการจัดวางตัวนักเรียนเข้าในกิจกรรมเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพ ยกเว้นด้านบริการวิเคราะห์หรือรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล ข้อที่ 6 ประกวดการเขียนหรือการเล่าถึงชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจนความไม่ผันในการประกอบอาชีพของนักเรียนและข้อที่ 7 ครูไปเยี่ยมบ้านของนักเรียน เพื่อทราบถึงเป้าหมายของผู้ปกครอง ต่อการให้นักเรียนเลือกอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งเพศชายและเพศหญิง แสดงว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่กล้าเปิดเผยตนเอง เนื่องจากยังไม่ไว้วางใจว่า ครูจะเก็บเรื่องราวที่ได้ไปพบขบขันไปเยี่ยมบ้านนักเรียน หรือจากการที่นักเรียนได้เขียนเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ความรู้สึกนึกคิดต่อสิ่งต่าง ๆ ไว้เป็นความลับและไปใช้เป็นเครื่องมือในการทำโทษตนในภายหลัง เรื่องนี้ สุรเชษฐ์ จิตตะวิกุล (2526 : 56) พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีใครให้ความจริงกับครูแนะแนวประกอบกับโรงเรียนก็ขาดการสำรวจปัญหาและความต้องการของนักเรียนอย่างจริงจังอีกด้วย

พิจารณาทางค่านิยม

จากการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในจังหวัดนครสวรรค์ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพส่วนรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อที่ 13 ด้านบริการข้อสนเทศด้านอาชีพจัดให้มีการได้วาที่เกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนสนใจ ทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลาง อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้จะเป็นเพราะนักเรียนมีความรู้ ความสามารถในการพิจารณาเหตุผลไม่เพียงพอเกี่ยวกับเรื่องอาชีพ ซึ่งในเรื่องนี้ เฮอร์และเครเมอร์ (วัชร ทรัพย์มี, 2523 : 63 ; อ้างอิงมาจาก Herr and Cramer, 1972) ได้วิเคราะห์ผลการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ พบว่า นักเรียนชั้นปีที่ 9 ยังไม่บรรลุด้านความเข้าใจตนเอง หรือโลกของงานถึงขนาดพร้อมที่จะพิจารณาตัดสินใจเลือกอาชีพหรือเตรียมการเพื่ออาชีพจนถึงขั้นใช้ได้ จึงทำให้นักเรียนสนใจบริการแนะแนวอาชีพเกี่ยวกับเรื่องรวบรวมที่อยู่ของศิษย์เก่าที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ ไว้ให้นักเรียนที่สนใจติดต่อขอทราบข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ หรือการจัดนิทรรศการจัดงานวันอาชีพ ตลอดจนการจัดให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับอาชีพที่น่าสนใจไม่มากเท่าที่ควร ด้านบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ โดยส่วนรวมทั้งสองขนาดนักเรียนต้องการให้โรงเรียนจัดอยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม ยกเว้นข้อที่ 2 จัดกลุ่มนัดพบอาจารย์ เพื่อให้นักเรียนมาขอรับคำปรึกษาด้านอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง น่าจะเป็นเพราะว่าโรงเรียนขนาดใหญ่มีจำนวนนักเรียนมากแต่จำนวนครูแนะแนวน้อยเกินไป ตลอดจนครูแนะแนวมีชั่วโมงสอนมากจนไม่มีเวลา ให้กับนักเรียน สำหรับโรงเรียนขนาดกลางมีจำนวนครูน้อย ครูแนะแนวมีชั่วโมงสอนมากจนไม่มีเวลาให้นักเรียนพบปะอย่างเพียงพอจึงไม่ได้จัดบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ ในเรื่องจัดกลุ่มนัดพบอาจารย์ เพื่อให้นักเรียนมาขอรับคำปรึกษาด้านอาชีพ จึงทำให้ไม่เห็นความสำคัญเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของวัชร กุมพาศ (2513 : 11) พบว่า สถาบันศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่ได้จัดบริการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล และในเรื่องนี้สมพร ขำอ่อน (2532 : 93 ; อ้างอิงมาจาก สุทัศน์ ทิพย์สุวรรณ, 2523 : 54 - 55) ได้ศึกษาปัญหาการจัดการจัดบริการแนะแนวพบว่า ปัญหาในการจัดบริการแนะแนวอาชีพในโรงเรียนคือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูแนะแนว คณะครู มีการติดต่อประสานงานกันน้อย โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดบริการแนะแนว ครูแนะแนวมีชั่วโมงสอนมากจนไม่มีเวลาทำงานแนะแนว ครูแนะแนวไม่ได้ศึกษาทางวิชาการแนะแนวมาโดย

ตรง วัสดุอุปกรณ์ในงานแนะแนวไม่พอเป็นต้น และด้านบริการจัดวางตัวนักเรียนเข้าในกิจกรรมเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพในโรงเรียน ทั้งสองขนาดอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อที่ 4 การจัดบริการเพื่อเป็นสื่อกลางในการจ้างงานระหว่างนักเรียนกับนายจ้าง อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะว่า ในด้านตัวนักเรียนเองพบปัญหาอุปสรรคเช่นกันได้แก่ นักเรียนมีความสนใจสายวิชาการมากกว่าสายอาชีพ (กรมวิชาการ, 2532 : 22) และความจริงอีกประการหนึ่งก็คือนักเรียนต้องการเพียงฝึกปฏิบัติและมีรายได้ระหว่างเรียนเท่านั้น ไม่ต้องการจะมีอาชีพนั้นอย่างแท้จริง ในขณะที่นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กิจกรรมต่าง ๆ จะได้รับความสนใจน้อยลง เนื่องจากนักเรียนต้องเตรียมตัวในด้านวิชาการให้มาก เพื่อจะได้เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อไป (กรมวิชาการ, 2532 : 33) จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้นักเรียนมีความต้องการด้านนี้ไม่มากเท่าที่ควร

พิจารณาด้านอาชีพผู้ปกครอง

จากการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในจังหวัดนครสวรรค์ ที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ ค้าขาย รับจ้างและเกษตรกรรม มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพอยู่ในระดับมาก คือ ด้านบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ และด้านบริการจัดวางตัวนักเรียนเข้าในกิจกรรมเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพ แสดงว่านักเรียนมัธยมศึกษามีความเข้าใจและเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการบริการด้านจัดวางตัวนักเรียนเข้าในกิจกรรมเกี่ยวกับแนะแนวอาชีพ เพราะเป็นบริการที่จัดขึ้นเพื่อช่วยให้แต่ละบุคคลได้มีโอกาสเลือกเข้ารับการศึกษา และประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติทางด้านต่าง ๆ ที่แต่ละบุคคลมีอยู่ เช่น สติปัญญา ความถนัด ความสนใจ สุขภาพและฐานะทางเศรษฐกิจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาล ในการจัดการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย (2529 : 116 - 117) ข้อที่ 24 ส่งเสริมให้การแนะแนวอาชีพในสถานศึกษาอย่างกว้างขวางให้นักเรียนเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ และมีกำลังใจพร้อมที่จะออกไปประกอบอาชีพตามความถนัด โดยเฉพาะเน้นการประกอบอาชีพอิสระให้มากขึ้น และด้านบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ อยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม ซึ่งเรื่องนี้เรวัต แสงวิจิตร (2531 : 105) พบว่า ครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการ

ทดลองการจัดบริการแนะแนวอาชีพอย่างเป็นระบบ ครบวงจรได้จัดการเวลาให้นักเรียนได้รับคำปรึกษา ด้านอาชีพ และการนัดให้นักเรียนมารับคำปรึกษาในครั้งต่อไป

3. เปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลในจังหวัดนครสวรรค์ แยกตามเพศ ขนาดโรงเรียน และอาชีพผู้ปกครอง ปรากฏดังนี้

พิจารณาด้านเพศ

จากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านบริการวิเคราะห์หรือรวบรวมข้อมูล และด้านบริการข้อสนเทศทางอาชีพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเนื่องจากบริการด้านนี้จะมีจุดประสงค์ให้นักเรียนรู้จักตนเองอย่างถ่องแท้ในด้านต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้นำไปประกอบการพิจารณาวางแผนการเรียน การศึกษาอาชีพ และจุดหมายในชีวิตได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับกรมวิชาการ (2527 : 78 - 81) ได้สรุปการจัดการแนะแนวอาชีพว่า จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความเข้าใจเด็กอย่างลึกซึ้ง โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากเทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็ก เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบทดสอบ แบบสำรวจความสนใจในอาชีพ ระเบียบสะสม อัตชีวประวัติ ฯลฯ รายละเอียดที่ฝ่ายแนะแนวควรทราบเพื่อการแนะแนวอาชีพ คือ ความถนัด ความสามารถ ความสนใจ บุคลิก ลักษณะอุปนิสัยใจคอของเด็กในด้านต่าง ๆ แล้วจะต้องช่วยให้เด็กได้รู้จักและเข้าใจตนเองให้ถูกต้อง ตลอดจนบริการให้ข่าวสารทางอาชีพควรจะเป็นผู้มีความรู้กว้างขวางเกี่ยวกับโลกของอาชีพ แหล่งเอกสารที่จะศึกษาแนวโน้มของการมีงานทำและจะต้องพยายามให้เด็กมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับงานอาชีพหลากหลายอาชีพ ส่วนด้านบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพและด้านบริการจัดวางตัวนักเรียนเข้าในกิจกรรมเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพไม่แตกต่างกัน

พิจารณาทางด้านขนาด

จากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพไม่แตกต่างกัน คือด้านบริการวิเคราะห์หรือรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล

ด้านบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพและด้านบริการจัดวางตัวนักเรียน เข้าในกิจกรรมเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพ ส่วนด้านบริการข้อสนเทศด้านอาชีพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื่องจากสังคมในปัจจุบันมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น นักเรียนมีจำนวนเพิ่มขึ้น การขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคมทำให้เกิดอาชีพใหม่อีกมากขึ้น จึงทำให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและอาชีพมีความสำคัญต่อนักเรียนมาก เพื่อให้เป็นแนวทางในการตัดสินใจและปรับตัวทางสังคม อรวรรณ ประคองเวช (2521 : 37) พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีปัญหาในการเลือกอาชีพไม่แตกต่างกันปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ปัญหาเกี่ยวกับความรู้เรื่องราวของอาชีพ เช่น ขาดเอกสารในการหาความรู้ทางอาชีพ ขาดข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ได้จัดบริการข้อสนเทศทางอาชีพให้กับนักเรียนยังไม่เพียงพออาจจะเนื่องมาจากผู้บริหารให้ความสำคัญงานแนะแนวน้อย ขาดงบประมาณสนับสนุนจำนวนบุคลากรและความพร้อมในด้านวัสดุอุปกรณ์มีน้อยกว่า สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่มีความพร้อมมากกว่าในหลาย ๆ ด้าน เช่น ทำให้มีความต้องการบริการข้อสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พิจารณาทางด้านอาชีพของผู้ปกครอง

จากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สมพงษ์ จันทรมานิตย์ (2533 : 61) พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการอาชีพ อีสระที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีแรงจูงใจในการประกอบอาชีพอีสระแตกต่างกัน นอกจากนั้นลัดดาวัลย์ ไคว้ตระกูล (2528 : 49) ยังพบสาเหตุของการเลือกแผนการเรียนวิชาอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดลำปาง ว่า นักเรียนได้รับอิทธิพลจากบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ของครอบครัว เช่น ระดับการศึกษา และอาชีพของผู้ปกครอง ทัศนคติและความคาดหวังด้านอาชีพ ฯลฯ เป็นสาเหตุสำคัญต่อการเลือกแผนการเรียนวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของกรมวิชาการ เรื่องการพัฒนาการศึกษาวิชาชีพในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน โดยสอบถามความคาดหวังและความคิดเห็นทั่วไปของผู้ปกครอง และนักเรียนเกี่ยวกับอาชีพ ผู้ที่ให้ข้อมูลได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และไม่ได้เรียนต่อ ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และผู้ปกครองของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และไม่ได้เรียนต่อ ผลปรากฏว่าทั้งผู้ปกครองและนักเรียนต่างมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน กล่าวคือ ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งส่วนใหญ่มีอาชีพทำการเกษตร ค้าขาย รับจ้างและรับราชการ มีความคาดหวังที่จะให้เด็กในปกครองเลือกอาชีพรับราชการในอัตราค่อนข้างสูงและนักเรียนเองก็มีความคิดเห็นเช่นเดียวกัน ส่วนผู้ปกครองของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่ได้เรียนต่อ ซึ่งส่วนใหญ่มีอาชีพทำการเกษตร รับจ้างและค้าขาย คาดหวังให้เด็กในปกครองประกอบอาชีพทำการเกษตร และค้าขาย ซึ่งเป็นอาชีพเดียวกับตนทำอยู่ และสอดคล้องกับความตั้งใจของเด็กเช่นเดียวกัน (กรมวิชาการ. 2531 : 15)

สรุปได้ว่า โรงเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกัน ซึ่งเป็นผลมาจากผู้ปกครองแต่ละกลุ่มแต่ละอาชีพโดยส่วนใหญ่ผู้ปกครองจะผลักดันสนับสนุนหรือคัดค้าน แสดงทัศนคติค่านิยมของตนเองให้กับบุตรหลานทั้งในด้านบวกและด้านลบ จึงส่งผลถึงความต้องการบริการแนะแนวอาชีพด้านต่าง ๆ นั้น ด้วยจากเหตุผลดังกล่าวการที่นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่ มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพมากทุกด้านเพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อตัวนักเรียนเอง จึงควรจัดบริการให้แก่นักเรียนให้ทั่วถึงอย่างสม่ำเสมอ
2. ผลจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียน ครู ครูแนะแนว และบุคคลที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา สามารถนำไปใช้ในการจัดบริการแนะแนวอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้ตรงกับความต้องการของนักเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรจะศึกษาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพที่ต้องการโรงเรียนจัดขึ้นตามทัศนะของผู้บริหาร ผู้ปกครองนักเรียน และครูในโรงเรียน ตลอดจนครูแนะแนวเพื่อนำผลมาสรุปร่วมกัน
2. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในจังหวัดนครสวรรค์เท่านั้น ควรจะศึกษาในจังหวัดอื่น ๆ หรือในระดับอื่น ๆ ให้กว้างขวางกว่านี้
3. ควรจะทำการทดลองวิจัยเชิงทดลอง เช่น การใช้ชุดการแนะแนวอาชีพในด้านต่าง ๆ เพื่อสนองตอบความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักเรียนต่อไป

